

safeLine.gr

ANNUAL
REPORT
2017

SafeLine.gr

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Η SAFELINE ΜΕ ΜΙΑ ΜΑΤΙΑ.....	4
ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΙΝΗΟΡΕ.....	5
2003-2018: 15 ΧΡΟΝΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΗΣ SAFELINE.....	9
ΤΙ «ΔΕΙΧΝΟΥΝ» ΤΑ ΣΤΑΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΟ 2017.....	11
ΠΟΡΕΙΑ ΜΙΑΣ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑΣ.....	13
ΣΥΧΝΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ.....	14
ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΑΣΦΑΛΟΥΣ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ.....	15

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το Ελληνικό Κέντρο Ασφαλούς Διαδικτύου του Ιδρύματος Τεχνολογίας και Έρευνας είναι επίσημος εκπρόσωπος στην Ελλάδα των Πανευρωπαϊκών Οργανισμών INSAFE / INHOPE που χαράσσουν την ευρωπαϊκή στρατηγική για ένα ασφαλές και ποιοτικό διαδίκτυο. Τα μέλη που απαρτίζουν το δίκτυο του INSAFE συνεργάζονται στενά για την υιοθέτηση των βέλτιστων πρακτικών ασφάλειας σε ευρωπαϊκό επίπεδο και αλληλοεπιδρούν με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς προκειμένου να γεφυρώσουν το ψηφιακό χάσμα ανάμεσα στο σπίτι και στο σχολείο και μεταξύ γενεών.

Η SAFELINE ΜΕ ΜΙΑ ΜΑΤΙΑ

Ως επίσημο μέλος του Ευρωπαϊκού Οργανισμού INHOPE από το 2005, βασική μέριμνα της SafeLine είναι η εξάλειψη φωτογραφιών και βίντεο που απεικονίζουν κακοποίηση ανηλίκων.

Μαζί με το SaferInternet4Kids.gr και το Help-line.gr, η SafeLine αποτελεί το Ελληνικό Κέντρο Ασφαλούς Διαδικτύου που από τον Ιούλιο του 2016 λειτουργεί υπό την αιγίδα του Ιδρύματος Τεχνολογίας και Έρευνας και πιο συγκεκριμένα του Ινστιτούτου Πληροφορικής.

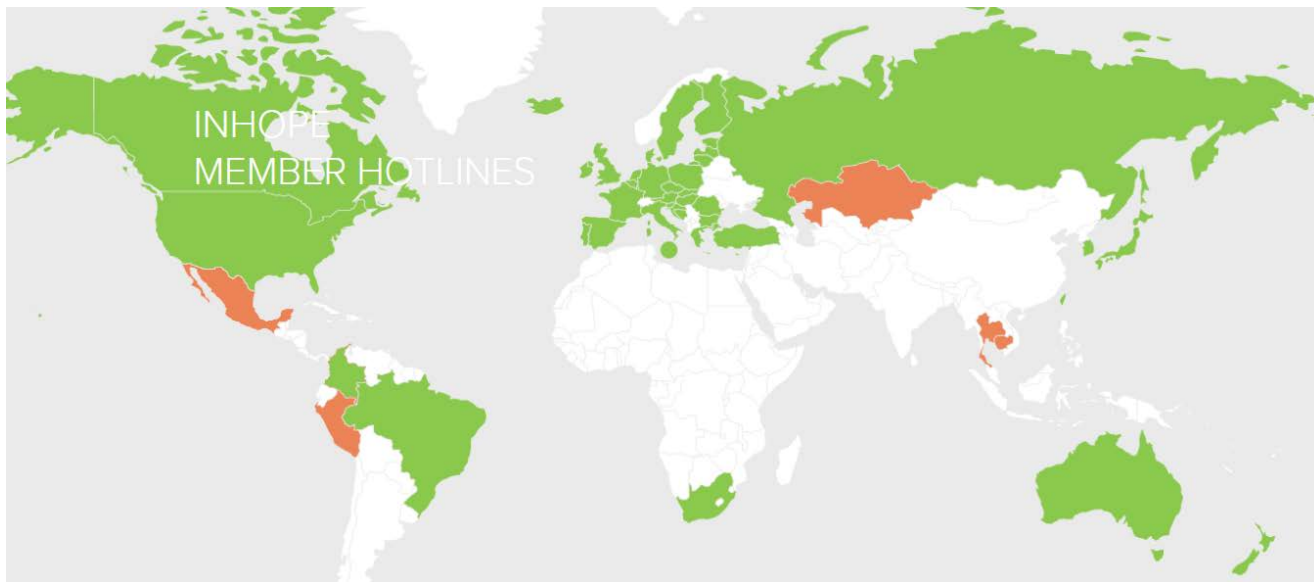
Ο ρόλος της είναι διαμεσολαβητικός μεταξύ χρηστών του διαδικτύου και δικτυακών αρχών σε Ελλάδα και Ευρώπη ενώ έχει αναπτύξει παράλληλα συνεργασία με παρόχους υπηρεσιών διαδικτύου και με διαχειριστές των κυριότερων μέσων κοινωνικής δικτύωσης προκειμένου να αντιμετωπίζει άμεσα και αποτελεσματικά τις καταγγελίες των χρηστών που δέχεται, για την εξάλειψη του παράνομου περιεχομένου online.

Η Ανοιχτή Γραμμή για το παράνομο περιεχόμενο προσφέρει στο κοινό τη δυνατότητα εύκολης ακόμα και ανώνυμης επικοινωνίας μέσω της ιστοσελίδας SafeLine.gr όπου ο χρήστης επιλέγοντας το πλαίσιο «Κάντε Καταγγελία» μπορεί να προβεί σε αναφορά του παράνομου υλικού που έχει συναντήσει. Αναλυτές της γραμμής επεξεργάζονται την καταγγελία και εν συνεχεία είτε την προωθούν στις αρχές επιβολής του νόμου είτε αναλαμβάνουν πρωτοβουλία και προχωρούν στις ενέργειες εκείνες που θα απομακρύνουν άμεσα το παράνομο υλικό από το διαδίκτυο.

Η SafeLine κατά τη διάρκεια της λειτουργίας της επέκτεινε τη δραστηριότητά της και στον τομέα της ευαισθητοποίησης των πολιτών σχετικά με τους κινδύνους του διαδικτύου. Έχει πραγματοποιήσει πληθώρα ενημερωτικών εκδηλώσεων στο ευρύ κοινό αλλά και στη σχολική κοινότητα. Με κυρίαρχο μήνυμα ότι όλοι εμείς είμαστε υπεύθυνοι και έχουμε τη δύναμη να διαμορφώσουμε ένα ασφαλές και ποιοτικό διαδίκτυο για εμάς και τα παιδιά μας, συνεχίζει το έργο της.

ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΟΥ INHOPE

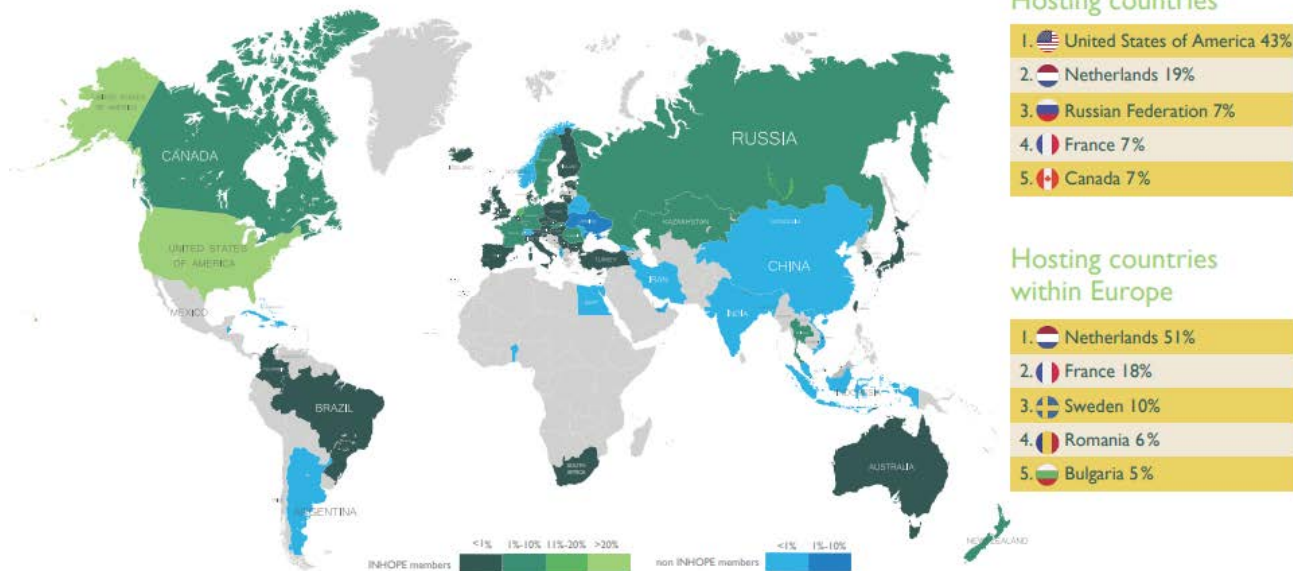

Ο INHOPE είναι μία παγκοσμίου εμβέλειας συντονισμένη προσπάθεια για την πάταξη του φαινομένου ανάρτησης υλικού παιδικής κακοποίησης στο διαδίκτυο και έχει συμβάλει δυναμικά στην εξιχνίαση μεγάλων κυκλωμάτων διεθνώς. Συνεργάζεται στενά με διεθνείς οργανισμούς πρόληψης και καταστολής εγκλημάτων όπως την INTERPOL και την EUROPOL καθώς και με οργανισμούς-κλειδιά της βιομηχανίας του Ίντερνετ, όπως το Facebook, το Twitter και τη Microsoft.

Κάτω από την «ομπρέλα» του INHOPE λειτουργούν 48 Ανοιχτές Γραμμές Καταγγελιών σε 43 χώρες γεγονός που εξασφαλίζει ταχεία και αποτελεσματική απάντηση σε παράνομες αναφορές περιεχομένου ανά τον κόσμο, αναπτύσσοντας αποτελεσματικούς μηχανισμούς και ανταλλάσσοντας τεχνογνωσία και βέλτιστες πρακτικές.

CSAM Hosting

In 2017, INHOPE member Hotlines traced online child sexual abuse material to over 70 countries. This map provides an overview of the hosting countries.

Πηγή: INHOPE ANNUAL REPORT 2017

Μόνο κατά τη διάρκεια του 2017 259.000 εικόνες και βίντεο παιδικής κακοποίησης απομακρύνθηκαν από το διαδίκτυο. Το παράνομο υλικό εντοπίστηκε σε περίπου 70 χώρες σε όλο τον κόσμο με την Αμερική και την Ολλανδία (σε ευρωπαϊκό επίπεδο) να κατέχουν τα πρωτεία.

Notice and takedown

The following graph shows the time taken from receiving the report to reporting to Internet Service Providers and/or Law Enforcement Agencies; before the content is finally removed from public access.

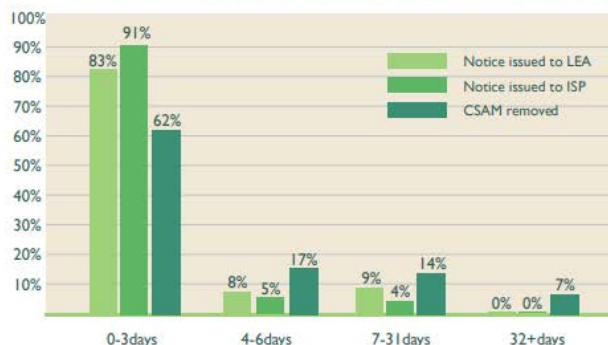
REPORTS WORLDWIDE

62% was removed from the Internet in less than three days.

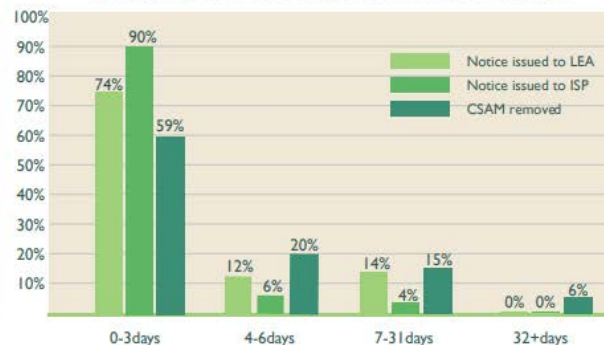
REPORTS IN EUROPE

59% was removed from the Internet in less than three days.

CSAM Notice and Takedown time worldwide

CSAM Notice and Takedown time Europe

Πηγή: INHOPE ANNUAL REPORT 2017

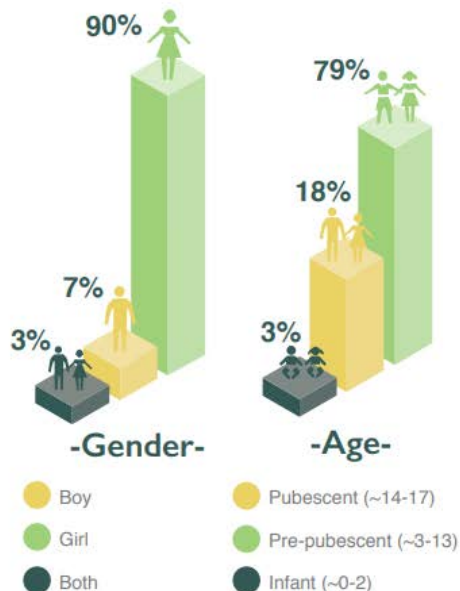
Από τις καταγγελίες που έλαβε ο INHOPE, το 62% του παράνομου περιεχομένου σε παγκόσμιο επίπεδο και το 59% σε επίπεδο Ευρώπης απομακρύνθηκε από το διαδίκτυο μέσα σε λιγότερο από 72 ώρες, συμβάλλοντας δυναμικά με τον τρόπο αυτό στην προστασία των θυμάτων και την εξάλειψη του φαινομένου της ανάρτησης στο Internet εικόνων και βίντεο παιδικής κακοποίησης.

Ευάλωτες ομάδες και κατά το έτος 2017 αποδεικνύονται τα κορίτσια παιδικής ηλικίας καθώς εμπλέκονται στο 90% του παράνομου υλικού που εντοπίστηκε και απομακρύνθηκε από το διαδίκτυο.

CSAM characteristics

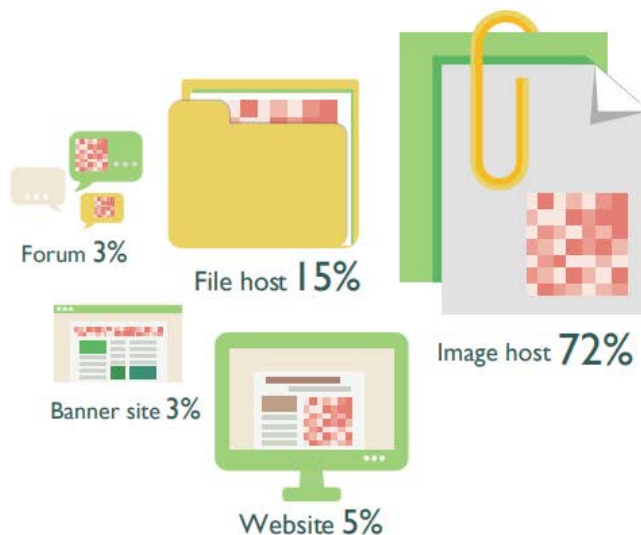
90% of categorised CSAM show girls as the subject matter

82% of the subjects are 0-13 years of age

Platforms recognised as recurrent hosts of illegal material

72% of illegal content is located on image hosting services

Πηγή: INHOPE ANNUAL REPORT 2017

Καθοριστικής σημασίας στη γρήγορη επεξεργασία των καταγγελιών και στην αποτελεσματικότητα των Ανοιχτών Γραμμών που λειτουργούν υπό την εποπτεία του INHOPE ήταν η μετάβαση από την παλιά βάση δεδομένων IHRMS στη νέα πλατφόρμα ICCAM. Το νέο πρωτοποριακό σύστημα είναι ταχύτερο, πιο ακριβές και παρέχει βελτιωμένα δεδομένα προσφέροντας ζωτικής σημασίας πληροφορίες στις αρχές επιβολής του νόμου.

2003-2018: 15 ΧΡΟΝΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΗΣ SAFELINE

34.590 καταγγελίες έχει δεχτεί στην 15ετή πορεία της η Ανοιχτή Γραμμή για το παράνομο περιεχόμενο στο διαδίκτυο SafeLine, **με τα τελευταία 5 χρόνια να κυμαίνονται κατά μέσο όρο στις 4.000 σε ετήσια βάση**. Από αυτές οι 13.000 κρίθηκαν από τους νομικούς της γραμμής ότι έχουν εγκληματικό υπόβαθρο και προωθήθηκαν είτε στις αρμόδιες ελληνικές αρχές (Δίωξη ηλεκτρονικού εγκλήματος) είτε στις ευρωπαϊκές (Europol).

Οι περισσότερες καταγγελίες που δέχτηκε η γραμμή αφορούν σε **περιστατικά παραβίασης προσωπικών δεδομένων και επικοινωνιών (39%)**. Ακολουθούν τα εγκλήματα παιδικής κακοποίησης (21%), που είναι και το κύριο αντικείμενο των Ανοιχτών Γραμμών Καταγγελιών του INHOPE και οι διαδικτυακές οικονομικές απάτες (21%). Στην τρίτη θέση έρχονται τα περιστατικά ρητορικής μίσους και εκφοβισμού (14%) και ακολουθούν τα περιστατικά βίας και απειλών στο διαδίκτυο.

Σταθερά ανοδική τάση καθ' όλη την 15ετή διάρκεια λειτουργίας της SafeLine καταγράφεται στα καταγγελλθέντα περιστατικά εγκλημάτων παιδικής κακοποίησης. Ιδιαίτερα τα τελευταία 2 χρόνια οι εν λόγω καταγγελίες ξεπέρασαν κάθε προηγούμενο στην Ελλάδα επιβεβαιώνοντας την αύξηση των περιστατικών που παρατηρείται σε όλο τον κόσμο, μέσα από τα στατιστικά στοιχεία του INHOPE. Διαπιστώνεται μάλιστα ότι όσο μικραίνει ο μέσος όρος ηλικίας των παιδιών που έχουν πρόσβαση στις νέες τεχνολογίες, τόσο το πρόβλημα γιγαντώνεται.

ΤΙ «ΔΕΙΧΝΟΥΝ» ΤΑ ΣΤΑΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΟ 2017

4326 καταγγελίες για παράνομο περιεχόμενο ή παράνομη δραστηριότητα στο διαδίκτυο έλαβε κατά τη διάρκεια του 2017 η SafeLine, αριθμός που κινείται στα ίδια περίπου επίπεδα με πέρυσι. Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι **οι καταγγελίες για οικονομικές απάτες αυξήθηκαν** κατά περίπου 11 ποσοστιαίες μονάδες φτάνοντας το 47% του συνόλου των καταγγελιών ενώ μικρή αύξηση παρουσιάζει και ο αριθμός των καταγγελιών για εικόνες ή βίντεο παιδικής σεξουαλικής κακοποίησης που έφτασε το 22% του συνόλου.

Από τις καταγγελίες με εξακριβωμένο παράνομο περιεχόμενο:

- ✓ Το 56% προωθήθηκε στην Ελληνική Αστυνομία
- ✓ Το 34% προωθήθηκε στην Interpol ή σε ανοικτές γραμμές άλλων χωρών μέσω της βάσης δεδομένων ICCAM του INHOPE
- ✓ Το 10% διεκπεραιώθηκε απευθείας μέσω των παρόχων κοινωνικών δικτύων (Facebook, Instagram κ.α.)

Οι καταγγελίες που έλαβε η SafeLine για διαδικτυακές οικονομικές απάτες αφορούσαν κυρίως διαδικτυακές αγορές όπου τις περισσότερες φορές οι καταγγέλλοντες δεν παρέλαβαν ποτέ το προϊόν παραγγελίας τους ή το προϊόν που παρέλαβαν δεν ανταποκρινόταν στον προϊόν που είχαν επιλέξει. Πολλά περιστατικά επίσης αφορούσαν στο ότι δεν τηρούνταν οι όροι επιστροφής χρημάτων ή αλλαγής προϊόντων. Άλλες καταγγελίες αφορούσαν περιστατικά όπου, κατόπιν πληρωμής, αναγραφόταν στην ιστοσελίδα ότι το tracking number της παραγγελίας είναι προσωρινώς μη διαθέσιμο.

Οι καταγγέλλοντες συμπερασματικά -καθώς οι πλειοψηφία των καταγγελιών στη SafeLine υποβάλλονται ανώνυμα- είναι ενήλικες οι οποίοι είτε ζητούν τρόπο να αποζημιωθούν είτε να πάρουν πίσω τα χρήματά τους είτε ζητούν να αφαιρεθούν απ' το διαδίκτυο οι εν λόγω ιστοσελίδες/ διαφημίσεις προκειμένου να μην υπάρξουν περισσότερα μελλοντικά θύματα.

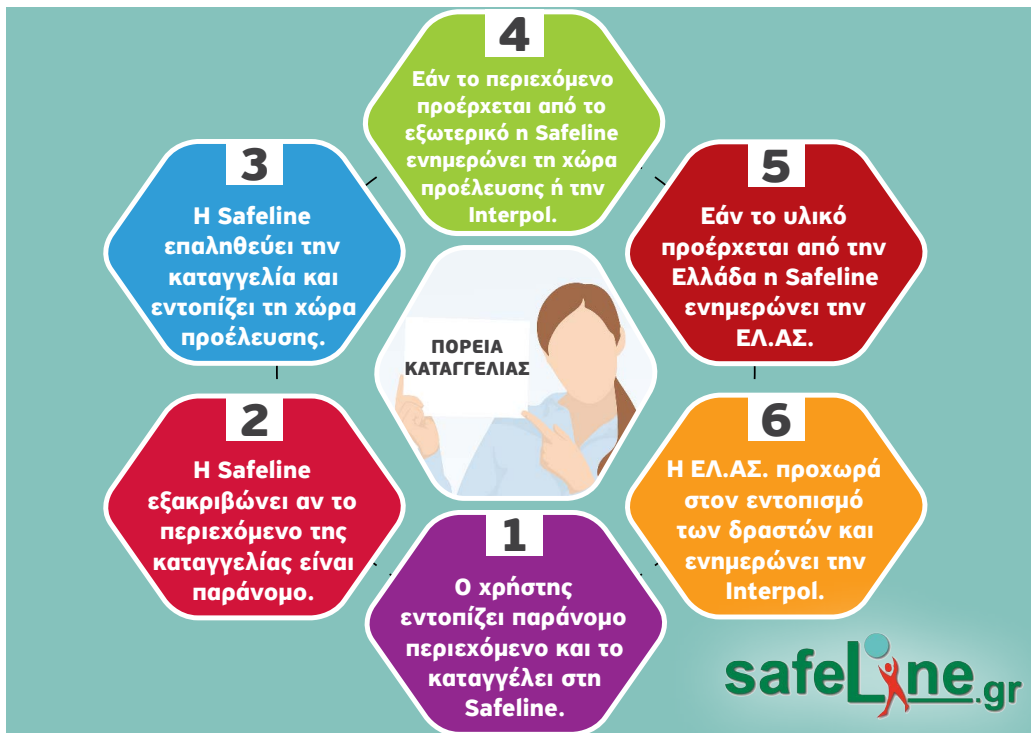
Στο φάσμα της οικονομικής απάτης **κατά το 2017 η SafeLine έλαβε μεγάλο αριθμό καταγγελιών που σχετίζονταν με παράνομο διαδικτυακό στοίχημα** και καταγγελίες για απατηλές αλλά δελεαστικές διαφημίσεις προϊόντων σε πολύ χαμηλές τιμές που εντοπίστηκαν κυρίως στο κοινωνικό δίκτυο Facebook.

Σημαντική μείωση προκύπτει στις καταγγελίες που αφορούσαν θέματα προσωπικών δεδομένων, καθώς από το 19% του συνόλου που καταλάμβαναν την περασμένη χρονιά, το 2017 έπεσαν στο 11% του συνόλου των βάσιμων καταγγελιών. Διαμοιρασμός προσωπικών πληροφοριών με τη μορφή δημοσίευσης ή αναδημοσίευσης προσωπικών στοιχείων χωρίς άδεια του ατόμου, αποτέλεσαν τη βασική μορφή παραβίασης προσωπικών δεδομένων.

Αναφορικά με καταγγελίες σχετιζόμενες με απειλή, παρατηρείται ένα χαμηλό ποσοστό και συγκεκριμένα 7% του συνόλου. Εν συνεχεία, μόλις το 3% αφορούσε ρατσιστικό ή ξενοφοβικό περιεχόμενο.

Τέλος, ραγδαία μείωση παρατηρήθηκε το 2017 στο ποσοστό επιβεβαιωμένων καταγγελιών που αφορούσαν ανεπιθύμητη αποστολή ηλεκτρονικών μηνυμάτων με απώτερο σκοπό την οικονομική απάτη (Spam-phishing). Το εν λόγω ποσοστό έπεσε μόλις στο 2% του συνόλου των καταγγελιών, ενώ πέρυσι κατείχε το 6% του συνόλου. Οι υπόλοιπες κατηγορίες καταγγελιών παρέμειναν στα ίδια περίπου επίπεδα με το 2016.

ΠΟΡΕΙΑ ΜΙΑΣ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑΣ

Μόλις η SafeLine λάβει μία αναφορά, ο αναλυτής αξιολογεί το περιεχόμενο και εφόσον επιβεβαιωθεί ως παράνομο σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία την εισάγει στο σύστημα ICCAM του INHOPE. Στην περίπτωση που η καταγγελία κριθεί ότι περιέχει πράγματι παράνομο περιεχόμενο προωθείται είτε στην Ελληνική αστυνομία είτε σε διωκτικές αρχές του εξωτερικού (Interpol, Europol) είτε σε παρόχους υπηρεσιών διαδικτύου είτε σε διαχειριστές κοινωνικών δικτύων προκειμένου το παράνομο υλικό να απομακρυνθεί ΑΜΕΣΑ από το διαδίκτυο.

Τρεις σημαντικοί παράμετροι αυτής της διαδικασίας είναι:

- ✓ η καταγγελία στη SafeLine μπορεί να γίνει και ανώνυμα
- ✓ το παράνομο υλικό απομακρύνεται ΑΜΕΣΑ, το πολύ εντός τριών ημερών
- ✓ η Safeline διατηρεί άριστες σχέσεις συνεργασίας τόσο με την Ελληνική Αστυνομία όσο και με τους διαχειριστές των κυριότερων κοινωνικών δικτύων.

ΣΥΧΝΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

Τι θεωρείται παράνομο περιεχόμενο στο διαδίκτυο;

Η κάθε χώρα με την εσωτερική της νομοθεσία ορίζει τι είναι παράνομο και τι όχι στον φυσικό κόσμο. Ακολουθώντας, και ο κόσμος του διαδικτύου ως μέσο επικοινωνίας και ανταλλαγής απόψεων μεταξύ συμμετεχόντων υπόκειται στις αντίστοιχες εθνικές νομοθεσίες και δε λειτουργεί σε νομικό κενό. Αυτό που θεωρείται παράνομο έξω από το διαδίκτυο πρέπει να θεωρείται παράνομο και εντός αυτού. Οι δυσκολίες που εμφανίζονται έχουν να κάνουν με την επιβολή των εθνικών νομοθεσιών σε ένα περιβάλλον που δε γνωρίζει εθνικά όρια. Ο ορισμός των αξιόποινων πράξεων διαφέρει από τη μία χώρα στην άλλη.

Τι θεωρείται επιβλαβές περιεχόμενο στο διαδίκτυο;

Επιβλαβές περιεχόμενο, κατά τον ορισμό που έχει δώσει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, είναι τόσο το περιεχόμενο που επιτρέπεται, αλλά του οποίου η διανομή υπόκειται σε περιορισμούς (για παράδειγμα μόνο για ενήλικες), όσο και το περιεχόμενο που μπορεί να ενοχλήσει ορισμένους χρήστες παρόλο που η δημοσίευσή του δεν περιορίζεται σύμφωνα με την αρχή της ελευθερίας της έκφρασης.

Για τι είδους περιεχόμενο δέχεται καταγγελίες η SafeLine;

Το ενδιαφέρον της SafeLine επικεντρώνεται κυρίως σε θέματα προστασίας των παιδιών (π.χ. εικόνες/βιντεο παιδικής κακοποίησης) και της ανθρώπινης αξιοπρέπειας (π.χ. ρατσισμός και βία). Γενικότερα όμως δέχεται καταγγελίες για ιστοσελίδες που περιέχουν κάθε είδους παράνομο περιεχόμενο.

Μπορώ να αναφέρω το παράνομο περιεχόμενο ανώνυμα;

Φυσικά! Όταν επισκέπτεστε τη σελίδα “Κάντε Καταγγελία” στη SafeLine.gr, στο πλαίσιο “Προσωπικές πληροφορίες”, το προεπιλεγμένο πλαίσιο είναι το ανώνυμο.

Γιατί το περιεχόμενο που ανέφερα δεν έχει ακόμα απομακρυνθεί από το διαδίκτυο;

Αν το αναφερόμενο περιεχόμενο εξακολουθεί να εμφανίζεται, μπορεί αυτό που αναφέρατε να μην είναι παράνομο στη χώρα που ανήκει η ιστοσελίδα. Επίσης, υπάρχει περίπτωση για την απομάκρυνση του εν λόγω υλικού να απαιτείται διεθνής συνεργασία της αστυνομίας, γεγονός που μπορεί να οδηγήσει σε καθυστερήσεις.

ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΑΣΦΑΛΟΥΣ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ

Η αφύπνιση και η ευαισθητοποίηση για την ασφαλή χρήση του Ίντερνετ επιτυγχάνεται μέσω του ενημερωτικού αυτού portal που απευθύνεται τόσο σε γονείς και εκπαιδευτικούς όσο και σε εφήβους και παιδιά και περιλαμβάνει κατάλληλο πολυμεσικό υλικό. Σημαντικό ρόλο διαδραματίζουν και οι καθημερινές κοινοποιήσεις στα κοινωνικά δίκτυα του SaferInternet4Kids σε Facebook και Twitter.

Η συμβουλευτική Γραμμή Βοηθείας (διαθέσιμη τηλεφωνικά στο 210-6007686 και μέσω του ιστοχώρου www.help-line.gr) όπου εξειδικευμένοι ψυχολόγοι παρέχουν υποστήριξη και συμβουλές για θέματα που σχετίζονται με τη χρήση του διαδικτύου.

Η Ανοιχτή Γραμμή Καταγγελιών για το παράνομο περιεχόμενο του διαδικτύου (<http://www.safeline.gr>) που δέχεται καταγγελίες για παιδική κακοποίηση και παράνομη χρήση του διαδικτύου. Η γραμμή συνεργάζεται τόσο με την Ελληνική αστυνομία όσο και με την INTERPOL μέσω του Ευρωπαϊκού οργανισμού INHOPE.

Δράση Ενημέρωσης και Επαγρύπνησης
Ελληνικού Κέντρου Ασφαούς Διαδικτύου

help
saferinternet **line**

Γραμμή Βοηθείας 210 6007686 για υποστήριξη και συμβουλές
για θέματα που σχετίζονται με τη χρήση του διαδικτύου, του
κινητού τηλεφώνου και των ηλεκτρονικών παιχνιδιών

safeLine.gr

Ανοικτή Γραμμή Καταγγελιών
για το παράνομο περιεχόμενο στο Διαδίκτυο

Συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση
Διευκόλυνση «Συνδέοντας την Ευρώπη»